

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele coinculpatei Țîcu Ina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2019, în cauza penală privind-o pe

Nacu Lilia Xxxxx, născută la xxxx, originară din s. xxx, r-nul xxx și domiciliată în or. xxx, str. xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.05.2018 - 20.12.2018 (prima instanță);
2. 17.01.2019 - 26.04.2019 (instanța de apel);
3. 16.08.2019 – 11.02.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 15 decembrie 2018, au fost respinse cererile inculpaților Țîcu Ina și Sterpu Vadim învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 325 alin. (1) Cod penal, privind examinarea cauzei în procedura simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și dispusă disjungerea cauzei penale în privința acestora în procedură separată.

1.1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 20 decembrie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Nacu Lilia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, precum și amendă în mărime de 3700 unități convenționale ce constituie 185000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

De asemenea, s-a dispus încasarea de la Nacu Lilia în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 700 lei, în rest, solicitarea de încasare a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, s-a dispus încasarea din contul inculpatei Nacu Lilia în beneficiul statului, suma de 19660 lei, echivalentul a 1000 euro, ca bunuri rezultate din infracțiune.

Cu referire la soarta corpurilor delictive, prima instanță a dispus că o va hotărî instanța care va examina cauza penală în privința celorlalți doi inculpați.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpata Nacu Lilia, exercitând funcția de ofițer superior de urmărire penală în cadrul Secției de Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliție Strășeni, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1) din Codul penal și art. 2 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar atribuțiilor funcționale, reglementate de art. 22 alin. (1) lit. a), c), d), f), fl), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 2 din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită al funcționarului public, contrar prevederilor art. 4 a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, conform căreia activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Constituția Republicii Moldova, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, contrar prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, care stabilește că funcționarul public are obligația să se abțină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale autorității publice; contrar art. 15 lit. d), e) și j) al Legii nr. 90 din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției, care prevede fapta de comportament corupțional, beneficierea de privilegii pentru a obține pentru sine sau pentru alte persoane a bunurilor profitând de situația de serviciu; primirea de la orice persoană fizică sau juridică de cadouri sau avantaje, care le pot influența corectitudinea în exercitarea funcției; având potrivit pct. 9.1 a) și 9.2 a fișei de post, și prevederilor art. 57 Cod de procedură penală, atribuții de serviciu în domeniul cercetării calitative și sub toate aspectele a infracțiunilor ce țin de competența lor, propune procurorului clasarea cauzei penale.

Pe parcursul lunii ianuarie 2018, aflându-se pe teritoriul mun. Strășeni, activând în funcția de ofițer superior de urmărire penală a Inspectoratului de poliție Strășeni, fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții, permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligată în conformitate cu obligațiunile funcționale de a efectua urmărirea penală în cauzele penale aflate în gestiune în limitele competenței sale, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectivă și imparțială, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, exercitând urmărirea penală pe cauza penală nr. 2017330603, pornită pe faptul acțiunilor de huliganism comise de către Baciú Toader, a pretins, precum și a acceptat oferta de la ultimul prin intermediul colegului său de serviciu ofițerul de urmărire penală Sterpu Vadim și ofițerul operativ de sector al Inspectoratului de poliție Strășeni, Țicu Ina, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 1000 euro, pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale contrar acesteia, manifestată prin întocmirea raportului cu propunerea de încetare a urmăririi penale întocmit la data de 26 ianuarie 2018.

Astfel, întru realizarea intenției infracționale, pe parcursul lunii ianuarie 2018, a acceptat oferta, enunțată de către Țicu Ina prin intermediul lui Sterpu Vadim, în interesele lui Baciú Toader, pretinzând de la ultimul, prin intermediul lui Sterpu Vadim și Țicu Ina, suma de 1000 euro, pentru a emite raportul de încetare a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2017330603.

Ulterior, Nacu Lilia, continuându-și faptele infracționale, acționând conform înțelegerii cu Sterpu Vadim, Țicu Ina și Baciú Toader, aflându-se în mun. Strășeni, fiind în procesul de examinare a cauzei penale nr. 2017330603, aflate în gestiune, a emis, la data de 26 ianuarie 2018 raportul cu propunerea de încetare a urmăririi penale, prin care a propus scoaterea de sub urmărire penală a bănuítului Baciú Toader din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Codul penal, clasarea cauzei penale, cu pornirea unei proceduri contravenționale separat în privința acestuia.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

2.1. Coinculpata Țicu Ina cu avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan, prin care au solicitat casarea totală a sentinței, deoarece au fost prejudiciate interesele legitime ale lui Țicu Ina, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, în procedură generală, cu constatarea dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Țicu Ina, prin prisma art. 6 CEDO.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că:

- Nacu Lilia, Țicu Ina și Sterpu Vadim figurează în calitate de coinculpați în comiterea infracțiunii de corupere (corupere pasivă și corupere activă), în

particular Lilia Nacu referitor la infracțiunea prevăzută la art. 324 alin. (1) Cod penal, iar Țîcu Ina și Sterpu Vadim - referitor la infracțiunea prevăzută la art. 325 alin. (1) Cod penal;

- disjungând din cauza penală nr. 2018970018, materialele cauzei care au vizat-o pe Nacu Lilia, însă Țîcu Ina și Sterpu Vadim nu au fost audiați în calitate de martori. Nacu Lilia este inclusă în lista persoanelor care urmează a fi citate în instanța de judecată și cu siguranță procurorii urmau să solicite audierea acesteia în calitate de martor suplimentar;

- deși și Nacu Lilia, Țîcu Ina și Sterpu Vadim, au calitate de coinalpați în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 324 alin. (1) Cod penal, respectiv, art. 325 alin. (1) Cod penal, cert este faptul că instanța de judecată nu putea neglija faptul examinării în procedură generală a cauzei respective, cu atât mai mult, că au fost examinate mijloacele de probă privind coinalpații Țîcu Ina și Sterpu Vadim;

- Procuratura Anticorupție nu a solicitat, iar prima instanță nu a audiat pe Țîcu Ina și Sterpu Vadim în calitate de martori pe baza examinării materialelor cauzei penale referitor la Nacu Lilia, vizați în aceeași cauză penală, în calitate de coinalpați. În acest sens, s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, inclusiv dreptul la egalitatea armelor și apărare, cu toate că Țîcu Ina și Sterpu Vadim puteau face declarații pertinente și concludente asupra circumstanțelor cauzei respective, inclusiv asupra persoanei vizate - Nacu Lilia și asupra relațiilor cu aceasta. Or, la baza probării vinovăției inculpatei Nacu Lilia, prima instanță a plasat și anumite probe acumulate în cadrul urmăririi penale și acceptate de către inculpata Nacu Lilia, neavând careva obiecții;

- decizia de a separa anumite materiale ale cauzei penale și utilizarea ulterioară a elementelor de probă care rezultă din procedura accelerată (la 15 decembrie 2018 au fost disjuncte materialele din cauza penală nr. 2018970018, iar la 20 decembrie 2018 a fost pronunțată sentința motivată) prejudiciază irecuperabil interesele legitime ale lui Țîcu Ina și Sterpu Vadim;

- nu a existat nici o motivare sau obligație procesuală de a separa procedurile, decât scopul aparent al obținerii unor declarații denaturate în raport cu Țîcu Ina și Sterpu Vadim și cu faptele comise de către aceștia;

- atât în calitate de martor, cât și în altă calitate, Țîcu Ina și Sterpu Vadim nu au participat la examinarea cauzei penale nr. 48-1-2398-29052018 (1-214/2018), în care a fost vizată Nacu Lilia, fapt care pune în evidență momentul că nu a fost posibil de a aduce dovezi sau contesta deciziile sau probele referitoare la acest caz;

- declarațiile lui Nacu Lilia, care este o persoană-cheie în cauza penală referitor la infracțiunea de corupere, în care coinalpați figurează și Țîcu Ina, și Sterpu Vadim (cauza penală nr. 2018970018) nu pot fi credibile. Or, aceste declarații vin ca urmare a unei învinuiri de comitere a infracțiunii prin implicarea

tuturor inculpaților și este evident interesul din partea lui Nacu Lilia în rezultatul procedurilor derulate;

- prin dosarul nr.48-1-2398-29052018(1-214/2018) care a fost condamnată Nacu Lilia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal al RM, nefiind atrași în proces și Țîcu Ina și Sterpu Vadim, a fost examinat cu încălcarea standardelor naționale și internaționale în materie, fiind prejudiciate irecuperabil interesele legitime ale lui Țîcu Ina și Sterpu Vadim, inclusiv dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil (egalitatea armelor și contradictorialitatea), prezumția nevinovăției etc;

- procedura simplificată, acceptată de către instanța de judecată, a fost viciată, prin prisma lipsei obiectivității și imparțialității la aprecierea probelor, ca fiind pertinente, concludente, veridice și suficiente, impunându-se judecarea cauzei în procedură generală;

- deși Nacu Lilia a recunoscut în ședința de judecată în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nesolicitând administrarea de probe noi, instanța a admis o interpretare extensivă defavorabilă, trasată de către partea acuzării, și a condamnat-o pe Nacu Lilia pe baza unei norme, care nu conține un temei juridic al răspunderii penale pentru faptele acesteia, adică nu sunt încadrate juridic în mod corect. Pe baza acestei condamnări ilegale, sunt afectate și interesele legale ale coinculpaților Țîcu Ina și Sterpu Vadim. Or, se precizează de către partea acuzării precum că Nacu Lilia a comis infracțiunea de corupere pasivă, prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal, iar Țîcu Ina și Sterpu Vadim au comis infracțiunea de corupere activă, prevăzută de art. 42 alin. (3) (respectiv alin. (5), art. 325 alin. (1) Cod penal;

- pe măsură ce nu a fost încadrată juridic corect fapta coinculpatei Nacu Lilia în comiterea infracțiunii de corupere pasivă, prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal, se atestă o încadrare juridică abuzivă și contrară legii a faptelor comise de către Țîcu Ina și Sterpu Vadim. Se constată lipsa temeiului juridic al răspunderii penale a lui Nacu Lilia conform art. 324 alin. (1) Cod penal, iar instanța de judecată nici nu a dat apreciere încadrării juridice incorecte a faptelor comise de către aceasta, precum și în afara unor probe pertinente, concludente, veridice și suficiente.;

- prima instanță nici nu a constatat aceste semne obiective și subiective constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă, iar probele administrate de către instanță chiar denotă un alt tablou faptic, care nicidecum nu este incident infracțiunii de corupere pasivă comisă de către Nacu Lilia;

- o încadrare juridică eronată a faptelor lui Nacu Lilia poate angaja o răspundere penală abuzivă și a coinculpaților Țîcu Ina și Sterpu Vadim, pentru infracțiunea de corupere activă (art. 325 alin. (1) Cod penal);

-este incorectă abordarea instanței de judecată, care conchide și generalizează, precum că „din analiza coroborată a probatoriului mai sus prezentat, administrat în cauza, se constată ca a fost răsturnată prezumția de nevinovăție a inculpatei Lilia Nacu, iar acțiunile acesteia au fost corect încadrate în prevederile art. 324 alin. (1) Codul penal al RM, ca corupere pasivă, fiind respectate prevederile art. 101 Codul de procedură penală a RM din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor". Or, nu poate fi reținută, în faptele unei singure persoane și fapta prejudiciabilă de pretindere de bani, și cea de acceptare a ofertei;

- în context, inițiativa derivă de la persoane diferite, în cazul pretinderii această inițiativă aparținând coruptului, în cazul acceptării ofertei - corupătorului;

- nu se cunoaște care a fost conținutul ofertei acceptate, din materialele cauzei penale rezultând doar conținutul remunerației ilicite în formă de bani în valoare de 1000 Euro;

- nu s-a pus în valoare legătura directă și nemijlocită între scopul infracțiunii real invocat de către Nacu Lilia, și anume "*încetarea cauzei penale în privința lui Baciu Toader contra unei sume de bani, și limitele atribuțiilor de serviciu ale lui Nacu Lilia*";

- nu a fost elucidat conținutul atribuțiilor de serviciu ale lui Nacu Lilia prin prisma scopului prevăzut de lege și care a fost legătura acestuia cu materializarea reală și nemijlocită a scopului lui Baciu Toader de către alte persoane (în particular de către procurorul de caz - Gurev Ana);

- pe măsură ce interesul real în materializarea unor fapte infracționale aparținea lui Baciu Toader, iar Nacu Lilia a declarat în fața instanței de fond că „nici cu Țîcu Ina și nici cu Baciu Toader n-a discutat referitor la bani", atunci nu este clară legătura directă și nemijlocită de la corupător la corupt, adică de la Sterpu Vadim la Nacu Lilia, în aceeași măsură ca și cum ar fi fost de la Țîcu Ina la Nacu Lilia și de la Baciu Toader la Nacu Lilia;

- se certifică necesitatea abuzivă de a supune răspunderii penale pe Nacu Lilia în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, în lipsa unor probe pertinente, concludente, veridice și suficiente, accentuându-se necesitatea și posibilitatea de ai supune răspunderii penale și pe Sterpu Vadim și Țîcu Ina în comiterea infracțiunii de corupere activă;

- din analiza probelor, rezultă că Nacu Lilia nu a comis infracțiunea de corupere pasivă, dar un trafic de influență în modalitatea cumpărării de influență. Această influență era necesară pentru Baciu Toader, care a și cumpărat-o, prin intermediul lui Țîcu Ina și a lui Sterpu Vadim, aceștia fiind participanți la infracțiunea de trafic de influență în modalitatea cumpărării de influență;

- este evident că Țîcu Ina și Sterpu Vadim și-au recunoscut pe deplin vinovăția, însă încadrarea juridică corectă a depins de partea acuzării și de instanța de judecată. Din motiv că prima instanță a admis examinarea cauzei penale în privința lui Nacu Lilia în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, încadrând incorect faptele comise de aceasta, astfel au fost prejudiciate interesele legitime ale lui Țîcu Ina și Sterpu Vadim, faptele cărora urmau a fi încadrate în baza traficului de influență în modalitatea vânzării de influență.

2.2. Inculpatul Sterpu Vadim, care a solicitat casarea sentinței primei instanțe în privința lui Nacu Lilia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, în procedură generală, cu constatarea dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Sterpu Vadim, prin prisma art. 6 CEDO, în argumentarea apelului fiind invocate argumentele și motivele similare din apelul descris la pct. 2.1. a prezentei decizii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2019, au fost admise apelurile declarate, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Nacu Lilia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, precum și amendă în mărime de 3700 unități convenționale ce constituie 185000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

De asemenea, s-a dispus încasarea de la Nacu Lilia în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 700 lei, în rest, solicitarea de încasare a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, s-a dispus încasarea din contul inculpatei Nacu Lilia în beneficiul statului, suma de 19660 lei, echivalentul a 1000 euro, ca bunuri rezultate din infracțiune.

Cu referire la soarta corpurilor delictive, instanța de apel a dispus că o va hotărî instanța care va examina cauza penală în privința celorlalți doi inculpați.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a constatat comiterea faptei infracționale săvârșite de către Nacu Lilia, Țîcu Ina și Sterpu Vadim, deși în privința ultimilor cauza penală a fost disjunctă, neparticipînd la examinarea cauzei penale nr. 1-214/2018. În acest sens, instanța de apel a notat că, în afară de fapta inculpatei Nacu Lilia, prima instanță a constatat și fapta comisă de către Țîcu Ina și Sterpu Vadim, deși instanța respectivă, după dispunerea disjungerii, nu mai era competentă să se expună referitor la acțiunile acestor două persoane. Astfel, prima instanță a încălcat prevederile art. 385 alin. (1)

Codul de procedură penală, prin indicarea unor fapte ca fiind comise de persoane în privința cărora nu examina cauza penală.

Instanța de apel a constatat că Nacu Lilia, exercitând funcția de ofițer superior de urmărire penală în cadrul Secției de Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliție Strășeni, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1) din Codul penal și art. 2 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, persoană publică, avînd în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar atribuțiilor funcționale, reglementate de art. 22 alin. (1) lit. a), c), d), f), f¹), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 2 din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită al funcționarului public, contrar prevederilor art. 4 a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, conform căreia activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Constituția Republicii Moldova, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, contrar prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, care stabilește că funcționarul public are obligația să se abțină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale autorității publice; contrar art. 15 lit. d), e) și j) al Legii nr. 90 din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției, care prevede fapta de comportament corupțional, beneficierea de privilegii pentru a obține pentru sine sau pentru alte persoane a bunurilor profitând de situația de serviciu; primirea de la orice persoană fizică sau juridică de cadouri sau avantaje, care le pot influența corectitudinea în exercitarea funcției; avînd potrivit pct. 9.1 a) și 9.2 a fișei de post, și prevederilor art. 57 Cod de procedură penală, atribuții de serviciu în domeniul cercetării calitative și sub toate aspectele a infracțiunilor ce țin de competența lor, propune procurorului clasarea cauzei penale.

Pe parcursul lunii ianuarie 2018, aflându-se pe teritoriul mun. Strășeni, activând în funcția de ofițer superior de urmărire penală a Inspectoratului de poliție Strășeni, fiind persoană publică, avînd în virtutea acestei funcții, permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligată în conformitate cu obligațiunile funcționale de a efectua urmărirea penală

în cauzele penale aflate în gestiune în limitele competenței sale, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectivă și imparțială, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, exercitând urmărirea penală pe cauza penală nr. 2017330603, pornită pe faptul acțiunilor de huliganism comise de către Baci Toader, a pretins, precum și a acceptat oferta de la ultimul prin intermediul a două persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 1000 euro, pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale contrar acesteia, manifestată prin întocmirea raportului cu propunerea de încetare a urmării penale întocmit la data de 26 ianuarie 2018. Astfel, întru realizarea intenției infracționale, pe parcursul lunii ianuarie 2018, a acceptat oferta, enunțată de către o persoană prin intermediul unei alte, în interesele lui Baci Toader, pretinzând de la ultimul, prin intermediul celor două persoane, suma de 1000 euro, pentru a emite raportul de încetare a urmării penale pe cauza penală nr. 2017330603. Ulterior, Nacu Lilia, continuându-și faptele infracționale, acționând conform înțelegerii cu cele două persoane și Baci Toader, aflându-se în mun. Strășeni, fiind în procesul de examinare a cauzei penale nr. 2017330603, aflate în gestiune, a emis, la data de 26 ianuarie 2018 raportul cu propunerea de încetare a urmării penale, prin care a propus scoaterea de sub urmărire penală a bănuitului Baci Toader din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Codul penal, clasarea cauzei penale, cu pornirea unei proceduri contravenționale separate în privința acestuia.

Instanța de apel a calificat acțiunile lui Nacu Lilia în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, coruperea pasivă, adică acceptarea ofertei, pretinderea, prin mijlocitor, de către o persoană publică de bani, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale contrar acesteia.

Totodată, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatei Nacu Lilia în comiterea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin. Probele administrate la faza de urmărire penală sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, fiind probele stipulate în rechizitoriu. Inculpata a recunoscut integral vinovăția atât în cadrul ședinței primei instanțe, cât și în cadrul ședinței instanței de apel. În prima instanță, la solicitarea inculpatului, cauza a fost examinată în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța de apel a atestat că opțiunea de recunoaștere a vinovăției și solicitarea de a se examina cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală este un drept discreționar și exclusiv al inculpatului. Fiecare persoană, care are statutul de inculpat, poate solicita cele sus-menționate. Legislația procesual-penal nu stabilește restricție nici în cazul în care cauza penală este transmisă în

judecată în privința mai multor inculpați. La caz, opunerea celorlalți inculpați sau impresia celorlalți inculpați că se agravează cumva situația acestora nu constituie un impediment pentru acceptarea cererii celui alt inculpat de examinare a cauzei sale în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Modalitatea de apărare a unui inculpat nu poate depinde de modalitatea de apărare a celorlalți inculpați.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a indicat că pentru instituirea unui just echilibru dintre interesele justiției, apărarea drepturilor celorlalți inculpați, pe de o parte, și dreptul persoanei de a se examina cauza sa în procedură simplificată, a fost instituită posibilitatea audierii în calitate de martor a persoanei respective (persoana care a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată) în cauza penală în privința celorlalți inculpați. Deja în următorul proces, instanța de judecată, după caz, poate audia persoana respectivă și va da apreciere acestor declarații. Regulile de apreciere a probelor rămân aceleași. Deci, instanța de judecată va da apreciere declarațiilor martorului respectiv (la caz, Nacu Lilia) în coroborare cu toate probele examinate. De asemenea, în acel proces nici o probă nu are o valoare prestabilită sau superioară altor probe. Deci, condamnarea unei persoane nu implică în mod automat condamnarea celorlalți inculpați. În cel de-al doilea proces urmează să se analizeze probele atât separat, cât și în coroborare, urmează să se analizeze admisibilitatea probelor etc. Deci, existența unei soluții de condamnare a unei persoane nu suprimă drepturile procedurale a celorlalți inculpați.

De asemenea, instanța de apel a conchis că interesele legitime au fost prejudiciate în măsura în care numele și prenumele acestor două persoane au fost menționate în partea în care s-a constatat fapta. Calificarea faptei inculpatei Nacu Lilia și fapta constatată în prezenta decizie nu le afectează în nici un mod interesele legitime ale apelanților. Prin urmare, instanța de apel a stabilit că apelanții nu pot contesta calificarea unei fapte, atât timp cât calificarea faptei acestora (posibila calificare a faptelor acestora) urmează să fie obiectul unei examinări separate cu garantarea tuturor drepturilor și intereselor procedurale stabilite.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că calificarea faptei comise de către Nacu Lilia nu este contestată de către procuror și nici de către inculpata Nacu Lilia, persoane care sunt în drept să conteste sentința în latura penală, iar în ședința de judecată inculpata Nacu Lilia și apărătorul său au solicitat admiterea apelurilor declarate, iar asemenea solicitare nu este echivalentă cu exprimarea procesuală a dezacordului cu soluția adoptată de prima instanță. Exprimarea dezacordului cu soluția instanței de judecată are loc printr-o singură cale - exercitarea căii de atac (la caz, a apelului). Inculpata nu a depus apel prin ce a exprimat procesual acordul

său cu sentința pronunțată. Deci, în partea calificării faptei, sentința nu a fost contestată de către subiecții cu drept de a contesta sentința în această parte.

Instanța de apel a mai notat că la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Nacu Lilia, va ține cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpata Nacu Lilia a recunoscut vina în cele comise, ce nu se consideră circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică, iar recunoașterea vinovăției a fost ca condiție la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, respectiv fiindu-i redusă 1/3 din pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului, iar careva circumstanțe agravante nu au fost constatate.

Astfel, instanța de apel a specificat că la stabilirea pedepsei a ținut cont că inculpata Nacu Lilia vina o recunoaște integral, se căiește de cele comise, are la întreținere un copii minor. La caz, urmează a fi reținută circumstanța că atitudinea inculpatei Nacu Lilia după săvârșirea infracțiunii, rezultând din prezentarea sa în fața autorității, comportarea sinceră în cursul procesului și aprecierea morală negativă a acțiunilor sale infracționale și având în vedere circumstanțele atenuante constatate în cauză, instanța de apel a conchis că în speță sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal și ajunge la concluzia că, restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea acesteia poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, cu stabilirea unei perioade de probă.

Totodată, instanța de apel a decis de a confisca din contul inculpatei Nacu Lilia în beneficiul statului suma de 19660 lei, echivalentul a 1000 euro, ca bunuri rezultate din infracțiune, care sunt depuși pe contul Trezoreriei de Stat la 22 mai 2018, contul operațiunii PI02/19660.

Ce ține de cheltuielile de judecată solicitate a fi încasate de la inculpata Nacu Lilia, instanța de apel a considerat rațional și necesar de a încasa de la ultima suma de 700 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate la întocmirea raportului de expertiză nr. 08 din 17 ianuarie 2018, în rest în pretenția cu privire la încasarea sumei de 26872 lei cu titlu de cheltuieli judiciare compuse din cheltuielile pentru salariul procurorului, salariul consultantului procurorului, salariului șoferului, consumabile, cheltuieli de deplasare și combustibil pentru deplasarea cu autoturismul, instanța de apel a respins-o ca fiind neîntemeiată, din motiv că nu sunt prevăzute de legislația în vigoare ca cheltuieli judiciare.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele coinculpatei Țicu Ina, care indică

temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată, precum și constatarea faptului că a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale inculpatei Țicu Ina, prin prisma art. 6 CEDO.

În argumentarea recursului, recurenții au invocat motive similare cu cele din cererea de apel, descrise la pct. 2.1. a prezentei decizii, și că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- deși instanța de apel a casat sentința primei instanțe, constatând încălcarea principiului prezumției nevinovăției în raport cu Țicu Ina, nu a analizat punctual criticile invocate de către părți, inclusiv de Nacu Lilia care a solicitat admiterea apelurilor, Țicu Ina și Sterpu Vadim, și să se pronunțe pe marginea acestora, ci s-a limitat doar la expunerea unor fraze generale, menționând că vinovăția inculpatei Nacu Lilia în comiterea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin;

- în apel s-a invocat că prima instanță a avut loc fără o evaluare directă a declarațiilor lui Țicu Ina și Sterpu Vadim, cu atât mai mult că martorul solicitat de partea apărării - Gurev Ana, nu a fost audiat în faza de urmărire penală și nici în calitate de martor în cadrul examinării cauzei penale, în prima instanță, de condamnare a lui Nacu Lila. Or, Gurev Ana a fost persoana (procuror) cu funcție publică, care a luat ultima decizie pe marginea dosarului de huliganism în privința lui Baci Toader;

- în cadrul ședinței de judecată din 26 aprilie 2019, partea apărării și Țicu Ina au depus o cerere referitor la necesitatea audierii martorilor-cheie Baci Toader, deoarece declarațiile martorului respectiv, date în faza de urmărire penală, denotă cu totul alt tablou factual, iar, în coroborare cu alte probe, contrazice soluția dată de către prima instanță, iar instanța de apel a respins nemotivat această cerere;

- audierea în ședința de judecată a martorului Gurev Ana, inclusiv audierea lui Nacu Lilia, era o cerință obligatorie, chiar și conform art. 364¹ Cod de procedură penală, cu respectarea principiului contradictorialității și a egalității armelor, precum și cu respectarea dreptului la apărare al lui Țicu Ina, desființând, astfel, soluția dată de către prima instanță în partea ce ține de calificarea juridică a faptelor reținute, iar, pe de altă parte, ar fi constituit un remediu eficient și echidistant, pentru ca cauza penală în privința lui Țicu Ina să nu fie examinată cu încălcarea garanțiilor fundamentale;

- prin referința din 26 aprilie 2019, Nacu Lilia a menționat că, susține cele indicate în conținutul cererilor de apel declarate, precum că prima instanță a efectuat o calificare juridică greșită, nu a dat o apreciere corespunzătoare

declarațiilor subsemnatei, precum și declarațiilor date de către Sterpu Vadim și Țicu Ina la etapa urmăririi penale, în particular din perspectiva coroborării lor, fiind în mod evident contradictorii cu cele reținute de către instanță în proces de administrare și apreciere a probelor;

- deși instanța de apel a admis apelurile declarate, prin care s-a solicitat rejudecarea cauzei în procedură generală, aceasta în mod contradictoriu a rejudecat cauza cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- deși în referință inculpta Nacu Lilia și-a manifestat dezacordul cu sentința, în partea calificării juridice a faptei, instanța de apel neveridic a conchis că aceasta își recunoaște vinovăția;

- instanța de apel nu a cercetat absolut deloc probele, inclusiv nu a verificat declarațiile și probele materiale examinate de către prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, contrar art. 414 alin. (1) și (2) C. pr. pen. al RM. Instanța doar a indicat ca a dispus examinarea revindicării, certificatului medical de la medicul narcolog și psihiatru și cererea de examinare în baza art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de apel a acționat contrar art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală, cu toate că Țicu Ina și partea apărării au solicitat, prin cerere, examinarea probelor noi, și anume audierea lui Gurev Ana, inclusiv referința din 26 aprilie 2019, depusă de către Nacu Lilia. Cu atât mai mult, că Gurev Ana nu a fost audiată nici în faza urmăririi penale și nici în prima instanță, însă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 aprilie 2019, precum că participanții la proces nu au probe noi și nu este necesar de cercetat suplimentar probele administrate în faza de urmărire penală sau în prima instanță, fiind înaintate obiecții. Or în ședința de judecată din 26 aprilie 2019 au fost prezentate spre examinare probe noi;

- declarațiile lui Nacu Lilia și ale lui Baci Toader, care au fost examinate în prima instanță, se contestă de Țicu Ina, iar instanța de apel ar fi trebuit să îi audieze pe aceștia, conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Instanța de apel nu a audiat aceste persoane contrar art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal art. 414 alin. (6) CCod de procedură penală;

- nu este clar, prin admiterea apelului și casării totale a sentinței, care este natura juridică și ce consecințe juridice produce încheierea instanței de judecată privind acceptarea procedurii speciale în privința lui Nacu Lilia. Cu atât mai mult, că Nacu Lilia a înaintat personal pretenții privind calificarea juridică a faptei în raport cu materialele cauzei;

- instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe, inclusiv în procedură generală, contrar art. 419 Cod de procedură penală și, respectiv, de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau de a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, în ședință de judecată, oferind posibilitatea lui Țicu Ina și Sterpu Vadim de a se apăra efectiv;

- problema de drept de importanță generală abordată se referă la mecanismul de respectare a dreptului la un proces echitabil, încât, procedându-se în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art. 6 par. 1) din CEDO, or instanța de apel nu s-a pronunțat pe toate alegațiile avocatului invocate în cererea de apel și nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor criticate de către părți, precum și nu a examinat probele în ședință de judecată și, astfel, nu a soluționat fondul apelului declarat și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză;

- motivarea instanței de apel de constatare a vinovăției lui Nacu Lilia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, este insuficientă și nejustificată, or concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, fără a putea identifica o motivare elementară, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate, nemotivate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție;

- încadrarea juridică corectă a faptei lui Nacu Lilia, ar fi indicat la lipsa temeiului juridic al răspunderii penale a lui Țicu Ina, pe învinuirea acesteia în baza art. 325 alin. (1) Cod penal;

- deși Nacu Lilia a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nesolicitând administrarea de noi probe, instanța a admis o interpretare extensivă defavorabilă, trasată de partea acuzării și condamnat-o pe Nacu Lilia în baza unei norme, care nu conține temei juridic al răspunderii penale pentru faptele acesteia, nefiind încadrate în mod corect, prin ce au fost afectate și interesele legale a coinalpaților Țicu Ina și Sterpu Vadim;

- nici prima instanță și nici instanța de apel nu a constatat elementele subiective sau obiective a infracțiunii de corupere pasivă, care din probele administrate reflectă un alt tablou factologic.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute de art. 429 și art. 420 Cod de procedură penală.

Acesta a invocat că prin prisma prevederilor art. 401 alin. (2) în coroborare cu art. 421, 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul din speță este declarat de avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan și Țîcu Ina, care nu au calitate de subiect procesual în cauza dată și nu sunt în drept să conteste decizia instanței de apel.

La acest aspect, a mai menționat că din materialele cauzei penale rezultă că avocații nominalizați sunt apărătorii inculpatei Țîcu Ina, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, în procedură generală.

Totodată, acesta notează că avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan nu au fost împuterniciți de către inculpata Nacu Lilia în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) Cod de procedură penală, respectiv avocații ei, prin prisma art. 401, 421 Cod de procedură penală, nu dispun de împuterniciri și respectiv dreptul de a declara recurs ordinar în cauza inculpatei Nacu Lilia, mai mult că recursurile declarate în lipsa împuternicirilor, sunt în defavoarea inculpatei Nacu Lilia.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel, la adoptarea soluției de admitere a apelurilor declarate de coinculpata Țîcu Ina cu avocații săi Berliba Viorel și Ungurean Ivan, precum și de coinculpatul Sterpu Vadim, nu a ținut cont pe deplin de prevederile art. 401 Cod de procedură penală, și greșit a admis apelurile declarate.

În acest sens, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit art. 401 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, pot declara apel:

- 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;
- 2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- 3) partea vătămată, în ce privește latura penală;
- 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;
- 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;

6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

(2) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în alin.(1) pct.2)-4) și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

Din conținutul normelor legale specificate, Colegiul penal lărgit atestă, că sentința primei instanțe poate fi contestată cu apel doar de persoanele menționate în art. 401 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, iar apelanții din prezenta speță (coinculpata Țîcu Ina cu avocații săi Berliba Viorel și Ungurean Ivan, precum și coinculpatul Sterpu Vadim) nu se încadrează în această listă, nefiind titulari ai dreptului de a declara apel, deoarece cauză penală în privința lui Țîcu Ina și Sterpu Vadim, prin încheierea Judecătoria Strășeni (sediul Central) din 15 decembrie 2018, a fost disjunsă în procedură separată, iar prin sentința contestată în prezenta speță, prima instanță s-a expus doar în privința vinovăției lui Nacu Lilia, fără a afecta în careva mod drepturile persoanelor în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în procedură separată și în privința cărora, instanța de judecată care va examina cauza conducându-se de principiile stipulate la art. 26, 27 Cod de procedură penală, se va pronunța în cauza respectivă independent de soluția adoptată în prezenta cauză în privința lui Nacu Lilia, care va putea fi audiată ca martor în cauza disjunsă cu privire la ceilalți inculpați.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că nu pot fi considerate ca persoane care pot declara apel împotriva sentinței, conform prevederilor art. 401 Cod de procedură penală, coinculpații în privința cărora cauza a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, or o asemenea abordare ar putea duce la încălcarea drepturilor persoanei din cauza respectivă, mai mult că în speță inculpata Nacu Lilia, prin cererea sa autentică a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, cerere ce a fost admisă, aceasta beneficiind de reducerile de pedeapsă stipulate la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Totodată, e de reținut că o eventuală admitere a apelurilor declarate de persoane fără calitate procesuală în speță, ar afecta dreptul inculpatei Nacu Lilia la un proces echitabil, or ultima nu a contestat cu apel sentința primei instanțe, fiind de acord cu soluția adoptată în privința ei și sentința prin neatacare urma să intre în vigoare.

Totodată, Colegiul penal lărgit notează că faptul reflectării numelor coinculpaților Țîcu Ina și Sterpu Vadim în fapta constatată de prima instanță, nu poate fi luat în considerare decât ca o eroare materială la descrierea faptei constatate, ce poate fi corectată conform prevederilor art. 249 Cod de procedură penală, or această sentință nu a provocat careva repercusiuni asupra coinculpaților recurenți, care au procesul penal disjungat pentru examinare în procedură separată, pe parcursul căruia în privința lor vor fi respectate toate principiile, toate drepturile

la apărare prevăzute atât de Codul de procedură penală, cât și de art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

În consecință, Colegiul penal lărgit din alte motive constată că recursul ordinar declarat urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel ca fiind total greșită, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece s-a confirmat că instanța de apel a admis greșit apelurile declarate de persoane care nu sunt în drept să declare apel și a casat incorect, total sentința de condamnare în privința inculpatei Nacu Lilia.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele coinculpatei Țicu Ina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2019, în cauza penală privind-o pe **Nacu Lilia XXXXXXX**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 20 decembrie 2018 în aceeași cauză.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă

a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni sediul Central din 20 decembrie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Nacu Lilia a fost condamnată în baza art.324 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de doi ani, amendă în mărime de 3 700 unități convenționale, echivalentul a 185 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2019, au fost admise apelurile declarate de către Țicu Ina și avocații acesteia, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Nacu Lilia în baza art.324 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea aceluiași pedepse.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță a constatat comiterea faptei infracționale săvârșite de Nacu Lilia, Țicu Ina și Sterpu Vadim, deși în privința ultimilor cauza penal este disjunsă.

Astfel, analizând lucrările dosarului penal, instanța de apel a stabilit că după dispunerea disjungerii, instanța de judecată nu mai era competentă să se expună referitor la acțiunile celor doi, însă a indicat fapte ca fiind comise de către aceștia.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de avocați în numele coineluatei Nacu Lilia, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Instanța de recurs a reținut că, **coinculpații** Țicu Ina și Sterpu Vadim nu fac parte din persoanele care pot declara apel conform prevederilor art.401 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit investit cu soluționarea recursurilor ordinare, a conchis că instanța de apel incorect a dispus admiterea apelurilor coineluatei și avocaților acesteia, indicând că, în cauza respectivă *aceste persoane nu au statut procesual*, dâșii având statut de inculpat în cauza penală ce urmează a fi judecată în primă instanță, conform procedurii generale.

În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expun opinia că se impunea adoptarea următoarei soluții:

- 1.admiterea recursurilor ordinare;
- 2.casarea totală a deciziei instanței de apel, a sentinței instanței de fond și a încheierii privind disjungerea cauzei penale în privința celorlalte două persoane,

privind examinarea acesteia în procedura prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală;

3.dispunerea judecării cauzei în prima instanță, în procedură generală.

Opinia separată o susțin reieșind din următoarele considerente:

- de către instanța de recurs a fost menținută sentința, argumentându-se în mod controversat, pe de o parte - că persoanele în cauză nu au statut procesual conform art.401 CPP și totodată, în sens contrar - că Țicu Ina și Sterpu Vadim sânt **coinculpați** în prezenta cauză penală disjunsă (care de fapt conține aceleași acuzații ca și acuzațiile față de Nacu Lilia, în speță persistând situația de indivizibilitate);

- instanța de apel a recunoscut că sânt lezate drepturile persoanelor fizice vizate direct în partea constatatoare a sentinței de condamnare, în care aceștia sânt indicați nominal că au comis infracțiunile;

- instanța de recurs nu sa expus asupra motivelor invocate în recursul avocaților declarat în numele **coinculpatei Țicu Ina**, motivând că de fapt reflectarea numelor acesteia și a **coinculpatului Sterpu Vadim**, în privința căroro cauza penală a fost disjunsă, poate fi apreciat (interpretat) doar ca o eroare materială, ce nu a provocat careva repercusiuni asupra coinculpaților recurenți, fiind respectat dreptul la apărare a persoanelor vizate și totodată exigențele din art.6 CțEDO, art.art.23, 26 din Constituția Republicii Moldova și art.8 Cod de procedură penală.

Anume din necesitatea de a respecta dreptul persoanelor la apărare, precum și de a evita lezarea acestor drepturi, am intervenit cu propunerea de adopta o soluție conform art.415 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere a recursului ordinar declarat, cu casarea hotărârilor și **remiterea cauzei pentru judecare** în instanța de fond, în procedură generală, în privința tuturor inculpaților.

Judecător

Anatolie Țurcan